

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08) te članka 196. Statuta Ekonomske i trgovačke škole Čakovec, Školski odbor Ekonomske i trgovačke škole u Čakovcu, u suradnji s Nastavničkim vijećem Škole na svojoj sjednici održanoj dana 27.rujna 2018. donosi

Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Ekonomske i trgovačke škole u Čakovcu

I. OPĆA NAČELA

Članak 1.

Etički kodeks predstavlja nužni skup etičkih načela i standarda kojima se štite i promiču prava i slobode, osigurava pravedni i ravnopravni suodnos svakoga dionika odgojno-obrazovnog procesa, održavaju i unaprjeđuju standardi znanstvenoga, odgojno-obrazovnog i stručnoga rada te se potiče visoko moralno i časno ponašanje svih dionika odgojno-obrazovnog procesa Ekonomske i trgovačke škole u Čakovcu (u daljnjemu tekstu Škole).

Izrazi u ovom Etičkomu kodeksu navedeni su u muškomu rodu, neutralni su i odnose se na sve osobe, muškoga i ženskoga spola.

Članak 2.

Cilj je Etičkoga kodeksa stvaranje ozračja u kojemu je svim uključenim dionicima zajamčen kvalitetan rad, osobni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima i sloboda u stupnju u kojemu se ne ograničava slobodu drugih osoba.

Etički kodeks promiče ozračje u kojemu uključeni dionici u obavljanju svoje djelatnosti čuvaju ugled i dostojanstvo svoga poziva te se pristojno, odgovorno i časno odnose prema drugim članovima Škole.

Etički kodeks sadrži etička načela kojih se u radu trebaju pridržavati nastavnici, učenici i ostali djelatnici Škole.

Članak 3.

Postupci propisani Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornost osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i disciplinske postupke uređene zakonom, drugim propisima i aktima Škole.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali djelatnici trebaju poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu istih prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Članak 4.

Svakome je u Školi u svakomu obliku zabranjeno izražavanje omalovažavanja prema rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnomu stanju, članstvu u građanskoj udruzi, naobrazbi, društvenomu položaju,

bračnomu ili obiteljskomu statusu, dobi, zdravstvenomu stanju, invaliditetu, genetskomu naslijeđu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Članak 5.

Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju visokomoralnoga ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

II. ODNOS PREMA PROFESIJU

Članak 6.

Čestitost, pravednost, humanost i međusobno pomaganje, kao temelji moralnoga svjetonazora, čine bit nastavničke etike.

Nastavnik je slobodan i odgovoran u svomu radu, teži otkrivanju istine, istražuje ju i brani u ozračju dijaloga i snošljivosti.

Pri tome je dužan trajno unaprjeđivati svoje znanje u skladu s najvišim standardima odgojno - obrazovnoga procesa.

Nastavnik objavljuje vlastite rezultate, razmjenjuje podatke i spoznaje s drugim nastavnicima, s ciljem podizanja kvaliteta nastavnoga procesa i unaprjeđenja struke.

Članak 7.

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Članak 8.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke nastavnici i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim obavijestima kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima. Svi ti podatci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.

Članak 9.

Nastavnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj spoznaji i kritičnosti.

Članak 10.

Nastavniku i stručnom suradniku jamči se pravo samostalnoga djelovanja u izvođenju nastave i drugomu stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Članak 11.

Nastavnik je dužan posebnu pozornost posvetiti svojim nastavnim obvezama koje će prihvatiti nakon realne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti da ih kvalitetno i u potpunosti obavlja.

Nastavu je dužan održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju, a u slučaju opravdane spriječenosti, nužno je pravovremeno se ispričati i dogovoriti odgovarajuću zamjenu.

Nastavnik je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, u skladu sa svojim mogućnostima i sklonostima.

Članak 12.

Nastavnici su dužni poštivati osobno i profesionalno dostojanstvo svih radnika Škole i biti otvoreni za suradnju s nadležnim ustanovama i udrugama.

Članak 13.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih radnji koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u Školi i izvan Škole.

Članak 14.

Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje obilježava izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, tjelesno napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemiravajućega materijala, zahtijevanje spolnih usluga.

Neprihvatljivim se drži činjenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja, neprihvatljivim se drži i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenoga spolnoga uznemiravanja.

Članak 15.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim opojnim sredstvima smatra se težim kršenjem Etičkoga kodeksa.

Članak 16.

Osobni izgled svih djelatnika mora biti na odgovarajućoj razini profesionalnosti, dostojanstva i ozbiljnosti.

Članak 17.

Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem stvarati i održavati dobro, ugodno i poticajno ozračje u Školi.

Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi.

Poticanje drugih članova na nepoštivanje pravila Etičkoga kodeksa nije prihvatljivo.

Članak 18.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem čuvati dignitet struke i svoga poziva i izvan radnoga vremena u Školi.

III. ODNOS PREMA UČENICIMA

Članak 19.

Nastavnici trebaju promicati učenička prava, poticati svojim primjerom učenike na ljubaznu, pristojnu, snošljivu, asertivnu i argumentiranu komunikaciju.

Nastavnik kod učenika treba poticati odgovoran, savjestan i kreativan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Nastavni proces valja voditi tako da se učenici osposobe za rješavanje i obavljanje svakodnevnih zadaća kao i zadaća koje pred njih postavlja njihova buduća struka, te da na temelju stečenih znanja, vještina i navika s razumijevanjem prihvaćaju dostignuća znanosti, rabeći postupke koji potiču i razvijaju kritičko razmišljanje.

Članak 20.

Kriterij praćenja i vrjednovanja rada te ocjenjivanja znanja učenika treba biti objektivna, pouzdana, ujednačena, dosljedna i unaprijed poznata učenicima.

Učenici se ocjenjuju na temelju pokazanoga znanja, iznesenih činjenica i njihovoga razumijevanja, stečenih vještina i mogućnosti primjene u novim situacijama, a prema odredbama Pravilnika o praćenju, vrjednovanju i ocjenjivanju učenika.

Nastavnik svoje zahtjeve treba prilagoditi sredstvima koja su pristupačna, literaturi, izvorima i metodama koje su dostupne i priopćene tijekom nastave.

Članak 21.

Nastavnik je dužan s učenicima uspostaviti odnos međusobnoga povjerenja i uvažavanja, uz poštovanje njihovih osobnosti, sloboda i prava te čuvanje svoga i učeničkoga dostojanstva.

Nastavnik u dijalogu s učenicima, u nastavnomu procesu i izvan njega, mora poštivati načela pristojne, asertivne, neagresivne i nenasilne komunikacije.

Članak 22.

Nastavnici i stručni suradnici, kao i svi ostali djelatnici Škole, pred učenicima i njihovim roditeljima trebaju čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.

Članak 23.

U slučaju saznanja o bilo kakvom obliku tjelesnoga ili psihičkoga zlostavljanja ili nasilja nad učenicima, ili bilo kojemu drugomu društveno neprihvatljivomu ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu učenika, nastavnik i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku obavijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan službeno izvijestiti nadležne ustanove.

IV. ODNOS PREMA KOLEGAMA I SURADNICIMA

Članak 24.

Među nastavnicima trebaju vladati stvaralačko ozračje, snošljivost i uvažavanje.

Odnos među nastavnicima treba se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštivanju znanja, stručnosti i osobnoga dostojanstva, na pomaganju i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 25.

Nastavnik ne smije izravno ili neizravno povrijediti ugled, stručnost, dostojanstvo, kompetencije ili rad drugoga nastavnika.

U iznošenju svojega stajališta o stručnomu radu i ponašanju kolega treba biti korektan, profesionalan, argumentiran i asertivan te svoje primjedbe iznijeti na primjerenomu mjestu i u prikladno vrijeme, kao što su Stručni aktivni, Nastavničko vijeće ili pred Upravom Škole.

Svaki kritički govor o kolegama nužno treba imati pozitivnu nakanu a s ciljem unaprjeđenja kvalitete odgojno-obrazovnoga djelovanja Škole.

Članak 26.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici Škole trebaju se međusobno ponašati tako da se isključi svaki oblik nesnošljivosti, neravnopravnosti, zlostavljanja, uznemiravanja, omalovažavanja i zloporabe.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnomu prosuđivanju i profesionalnomu obavljanju poslova.

Članak 27.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati nastavnike, stručne suradnike i ostale radnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim osobama koje u ime učenika dolaze u dodir sa Školom.

Članak 28.

Kod javnih nastupa u kojima predstavljaju Školu, nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici mogu iznositi službena stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici ne predstavljaju Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici dužni su naglasiti da iznose svoje osobno stajalište.

V. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 29.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima provedbe Etičkoga kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi, osniva se Etičko povjerenstvo (u daljnjemu tekstu Povjerenstvo).

Povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkoga kodeksa.

Članak 30.

Obveza je Povjerenstva promicati etička načela Škole te obavješćivanje nastavnika i svih radnika, učenika, roditelja i javnosti o poštivanju tih normi.

Članak 31.

Povjerenstvo ima tri (3) člana koje na prijedlog Nastavničkoga vijeća imenuje ravnatelj Škole na tri (3) godine.

Članak 32.

Ako se mišljenje traži u svezi s pitanjem koje se odnosi na ponašanje učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, Povjerenstvo se proširuje za dva (2) člana koji se imenuju iz reda učenika. Imenuje ih Vijeće učenika.

Članak 33.

U postupku ispitivanja povrjeda Etičkoga kodeksa treba osigurati jednake mogućnosti pritužbe i ravnopravan položaj za sve sudionike.

Članak 34.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenoga djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti djelatnik Škole, ravnatelj Škole, Nastavničko vijeće, sindikat, Školski odbor, Vijeće roditelja, Vijeće učenika, stručni aktivisti i druga tijela Škole.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati sljedeće: načelno pitanje o kojemu je riječ; konkretne okolnosti slučaja i djelovanja, odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu priložiti i relevantni dokumenti i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkoga kodeksa u svezi s kojima se traži mišljenje.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35.

Ravnatelj Škole dužan je sve djelatnike upoznati s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

Djelatnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja Ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

Članak 36.

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči Škole te na mrežnim stranicama Škole.

Članak 37.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Etički kodeks je usvojen na sjednici Nastavničkoga vijeća Ekonomske i trgovačke škole u Čakovcu, održanoj 27.rujna 2018.

Članak 38.

Stupanjem na snagu ovoga Etičkoga kodeksa prestaje važiti Etički kodeks od 5. svibnja 2009. godine,

KLASA: 003-05/18-01/01

URBROJ: 2109-59-18-1

U Čakovcu, 27.rujan 2018.

Predsjednica Školskoga odbora:

Zita Lajtman, dipl.oec.

